

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 25 maja 2012 r.

Poz. 1902

WYROK NR SYGN. AKT IV SA/WR 447/11
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU

z dnia 14 lutego 2012 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący
Sędziowie

Sędzia NSA Tadeusz Kuczyński (spr.)
Sędzia WSA Wanda Wiatkowska-Ilków
Sędzia WSA Alojzy Wyszkowski

Protokolant

Anna Rudzińska

po rozpoznaniu w Wydziale IV na rozprawie w dniu 31 stycznia 2012 r.
sprawy ze skargi Prokuratora Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich
na uchwałę Rady Miejskiej w Złotym Stoku
z dnia 31 marca 2011 r., nr VI/35/11
w przedmiocie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone
przez Gminę Złoty Stok

- I. stwierdza nieważność § 2 zaskarżonej uchwały;**
- II. dalej idącą skargę oddala ,**
- III. orzeka, że zaskarżona uchwała nie podlega wykonaniu w zakresie wskazanym w pkt I wyroku.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 31 maja 2011r. Prokurator Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich wniósł skargę na uchwałę Nr VI/35/11 Rady Miejskiej w Złotym Stoku z dnia 31 marca 2011r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez gminę Złoty Stok. Zarzucił, że wskazana uchwała narusza art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r., nr 256, poz. 2572 ze zm.) poprzez brak sprecyzowania w § 1 uchwały rodzaju świadczeń przekraczających minimum programowe wychowania przedszkolnego enumeratywnie wskazanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r., nr 4, poz. 17), brak wyodrębnienia kosztów poszczególnych zajęć ponadprogramowych i ogólnikowe wskazanie w § 2, że odpłatność świadczeń opiekuńczo-wychowawczych przedszkoli ustala się w wysokości 1 zł za każdą dodatkową godzinę pobytu dziecka w przedszkolu. Zarzucił ponadto istotne naruszenie prawa polegające na ustaleniu w § 3 uchwały, że zakres świadczeń przekraczających pięciogodzinny wymiar będzie ustalony w treści umowy cywilnoprawnej zawieranej między opiekunami dziecka a przedszkolem, pomimo braku podstawy prawnej do zaskarżonej uchwały.

W motywach wskazano, że zgodnie z treścią art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty organ samorządu terytorialnego ustala wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy. Przedszkole publiczne prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, które jest określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. W zakresie zajęć mieszczących się w formach określonych w załączniku gmina nie jest uprawniona do pobierania od rodziców (opiekunów) dzieci korzystających z przedszkoli publicznych opłat. Opłaty te mogą dotyczyć świadczeń, które nie są wymienione w załączniku. W związku z tym organ uchwałodawczy ma obowiązek oznaczenia oferowanych przez przedszkola odpłatnych usług, aby dały się one w sposób bezpośredni i jednoznaczny odróżnić od tych zajęć, które wskazane są w załączniku do wymienionego rozporządzenia. Świadczenia płatne powinny być określone precyzyjnie w sposób czytelny dla rodziców (opiekunów) dzieci, a wysokość opłat powinna być oparta na kalkulacji ekonomicznej i zasadzie ekwiwalentności, w oparciu o stosowną argumentację. Pozwoli to rodzicom podejmującym decyzję co do korzystania ze świadczeń ponadprogramowych dokonać prawidłowej oceny. Podniesiono, że przedstawiona argumentacja skargi jest zgodna z dotychczasowym orzecznictwem sądów administracyjnych.

Następnie podniesiono, że w § 3 zaskarżonej uchwały rada gminy nie posiadając do tego podstawy prawnej scedowała na rzecz innych podmiotów własne uprawnienie do określania, co wchodzi w skład odpłatnych świadczeń przekraczających podstawę programową wychowania przedszkolnego. Zdaniem skarżącego, zawarcie takiego unormowania jest sprzeczne z delegacją ustawową wynikająca z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Na okoliczność trafności tej tezy powołano orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 16 grudnia 2009r., IV SA/Wr 540/09.

W odpowiedzi na skargę pełnomocnik Rady Miejskiej w Złotym Stoku wniósł o jej oddalenie w całości. Stwierdził, że praktyka orzecznicza Wojewody Dolnośląskiego dopuszcza, aby wskazane świadczenia oraz ich koszty były ujmowane bezpośrednio w umowach zawieranych przez dyrektora przedszkola i rodziców (opiekunów) dziecka. Takie unormowanie pozwala na elastyczne i zgodne, przy uwzględnieniu warunków konkretnego przedszkola i oczekiwań rodziców, uregulowanie wskazanych kwestii. Podniósł, że uchwały o zbliżonej treści są powszechnie przyjmowane w województwie dolnośląskim. Stwierdzono, że zaskarżona uchwała została opublikowana w dzienniku urzędowym województwa dolnośląskiego.

Pismem Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu z dnia 7 listopada 2011r. poparto opisaną wyżej skargę Prokuratora Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich, wraz z zawartymi w niej zarzutami, modyfikując jednak zawarte w niej uzasadnienie poprzez odstąpienie od poglądu w przedmiocie bezpłatności nauczania i wychowania w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Podniesiono, że gmina realizując uprawnienie do ustalania wysokości opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne musi wypełnić pojęcie „świadczenia” i „opłaty” konkretną treścią. Gmina powinna należności te jednoznacznie określić, by wyraźnie oddzielić granicę pomiędzy finansowaniem przedszkola przez gminę, a kosztami ponoszonymi przez rodziców (opiekunów). Regulacja uchwały,

w której brak jest ustalenia konkretnej opłaty i pozostającego z nią w związku konkretnego świadczenia, za które opłata jest należna narusza istotnie przepis art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Podniesiono, że przepis ustawy nie uprawnił gminy do wprowadzenia jednej opłaty za „wszystkie usługi łącznie”, ale opłat za poszczególne świadczenia. Stwierdzono, że wprowadzenie przez gminę opłat za świadczenia przedszkoli nie ma obecnie żadnego związku z zakresem podstawy programowej. Dla poparcia swojego stanowiska Prokurator Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu powołał wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 10 marca 2011r. , sygn. akt II SA/Ol 35/11, w którym przyjęto, że niezbędne jest uzasadnienie naliczenia określonych opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola w zależności od oferowanych przez nie usług, tak aby było wiadomo z czego wynika kwota za konkretną usługę.

Zarządzeniem z dnia 8 listopada 2011r. wezwano Radę Miejską w Złotym Stoku do przedstawienia sposobu wyliczenia opłaty z zajęcia wskazane w § 2 zaskarżonej uchwały. W odpowiedzi, pismem Burmistrza Złotego Stoku 23 listopada 2011r. przekazano wyjaśnienie w sprawie sposobu wyliczenia przedmiotowej opłaty. Odniesiono się ponadto do twierdzeń Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu zawartych w piśmie z dnia 7 listopada 2011r.

Pismem Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2011r. ponownie poparto stanowisko zawarte w piśmie z dnia 7 listopada 2011r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Stosownie do przepisu art. 3 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. nr 153, poz. 1270 ze zm.) sądy administracyjne sprawują kontrolę administracji publicznej i stosują środki określone w ustawie. Powyższa kontrola, zgodnie z art. 1 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. nr 153, poz. 1269 ze zm.) sprawowana jest pod względem zgodności z prawem. Sąd sprawując tę kontrolę rozstrzyga w granicach sprawy, nie będąc jednak związany zarzutami wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną.

Przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie jest prawidłowość uchwały Nr VI/35/11 Rady Miejskiej w Złotym Stoku z dnia 31 marca 2011r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez gminę Złoty Stok. Wnoszący skargę uważa, że sposób ustalenia tego rodzaju opłat winien być jasno określony, z uwzględnieniem racji ekonomicznych, a oferowane świadczenia wyraźnie wyszczególnione, przy uwzględnieniu zasady ekwiwalentności. Z kolei, zdaniem Gminy Złoty Stok, przyjęte unormowanie pozwala na elastyczne i zgodne, przy uwzględnieniu warunków konkretnego przedszkola i oczekiwań rodziców, uregulowanie wskazanych kwestii.

Przystępując do analizy zarysowanego problemu należy zaznaczyć, że w niniejszej sprawie przepisy stanowiące podstawę wydania zaskarżonej uchwały – ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty – zostały znowelizowane ustawą z dnia 5 sierpnia 2010r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, która weszła w życie z dniem 1 września 2010r. Zatem kwestionowana w niniejszej sprawie uchwała podjęta została już po wejściu w życie wskazanej nowelizacji. Podstawę jej wydania stanowiła regulacja art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Norma ta, w brzmieniu nadanym wyżej wskazaną nowelizacją upoważnia organ prowadzący przedszkole do ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane przez między innymi przedszkole publiczne w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2. Powołany przepis art. 6 ust. 1 pkt 2 stanowi, że przedszkole publiczne zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin. Przepisy nie wymagają przy tym, by czas bezpłatny był wykorzystany w jednej części obejmującej 5 kolejno następujących po sobie godzin. Z treści powołanych regulacji ustawy o systemie oświaty wynika więc bezspornie, że publiczne przedszkole ma obowiązek realizowania bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w wymiarze co najmniej 5 godzin dziennie. Rada gminy może wydłużyć ten czas według swego uznania przyjmując nawet, że cały dzienny pobyt dziecka w przedszkolu jest bezpłatny. Natomiast w przypadku ograniczenia bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu publicznym do określonego czasokresu (który nie może być krótszy niż 5 godzin) rada gminy jest uprawniona ustalić wysokość opłaty w czasie pobytu dziecka w przedszkolu przekraczającym ustawowe minimum.

Rozważania w niniejszej sprawie należy rozpocząć od analizy treści upoważnienia do wydania aktu prawa miejscowego ustalającego wysokość opłaty za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne, zawartego w normie art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z powołanym przepisem organ prowadzący ustala wysokość opłat za przedmiotowe świadczenia w czasie przekraczającym co najmniej

pięciogodzinny wymiar czasu, w którym należy zapewnić bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę. Mimo że u podstaw nowelizacji ustawy przeprowadzonej w dniu 5 sierpnia 2010r. mogło leżeć dorozumiane założenie, że w czasie 5 godzin bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu powinna być realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego, to jednak przepisy nie tylko nie formułują wprost takiego nakazu, ale również nie zawierają narzędzi do jego ewentualnej egzekucji. Przeciwnie, istotna zmiana w stosunku do poprzedniego stanu prawnego polega na tym, że – inaczej niż dotychczas – przedszkole publiczne nie musi zapewnić dziecku bezpłatnego nauczania i wychowania w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego obejmującej obowiązkowy zestaw celów i treści nauczania, w tym umiejętności opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego oraz zadania wychowawcze szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego i w programach nauczania (art. 3 pkt 13 ustawy o systemie oświaty). Oznacza to, że obecnie przedszkole publiczne ma nadal obowiązek realizować podstawę programową, ale brak jest instrumentów wymuszających jej realizację w czasie bezpłatnym.

Odnosząc powyższe do realiów analizowanej sprawy należy na wstępie przytoczyć treść postanowienia § 1 i 2 uchwały. W pierwszym ustala się odpłatność za świadczenia opiekuńczo-wychowawcze przedszkoli, przekraczające pięciogodzinny wymiar ustalony dla podstawy programowej wychowania przedszkolnego. W drugim ustanawia się odpłatność w stałej wysokości 1 zł za każdą dodatkową godzinę pobytu dziecka w przedszkolu powyżej pięciu godzin. Z przytoczonych postanowień wynika, że opłatę pobiera się za świadczenia opiekuńczo-wychowawcze przedszkoli, realizowane w czasie przekraczającym pięciogodzinny bezpłatny wymiar ustalony dla podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

Wśród wytycznych ustawowych mających konstytutywne znaczenie w zakresie konstruowania treści przedmiotowych uchwał należy wymienić pojęcie „czasu realizacji świadczeń” i „opłaty za świadczenia”.

Zdaniem Sądu, ogólne i ramowe unormowanie § 2 uchwały ustalające pobieranie stałej opłaty za bliżej nieokreślone i zbiorczo traktowane świadczenia opiekuńczo-wychowawcze za każdą dodatkową godzinę pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin dziennie narusza wymóg poprawnej legislacji. W takiej sytuacji za konieczne należy uznać wskazanie zakresu i rodzaju świadczeń realizowanych przez przedszkole w czasie objętym opłatą poprzez przynajmniej ogólne określenie desygnatów składających się na zakres znaczeniowy opłacanych zajęć, wychowawczych i opiekuńczych. Inaczej mówiąc, należy wskazać, za jakiego rodzaju świadczenia opłata jest pobierana i co się na opłacane świadczenie składa. Sama opłata powinna być natomiast związana nie z faktem „pobytu” dziecka w przedszkolu w czasie płatnym, ale z rzeczywistym, faktycznym korzystaniem przez ze świadczenia oferowanego w tym czasie przez placówkę. Pozwoli to rodzicom na kontrolę sposobu zagospodarowania płatnego czasu przebywania dziecka w przedszkolu, w szczególności kontrolę, czy wszystkie poszczególne, konkretne świadczenia oferowane w czasie płatnym wykraczają poza podstawę programową wychowania przedszkolnego, czy też być może stanowią kontynuację świadczeń należących do tej podstawy. Powyższe może mieć istotne znaczenie dla rodziców przy ustalaniu czasu pobytu dziecka w przedszkolu oraz wyboru konkretnych świadczeń, które będą dostosowane do potrzeb dziecka i możliwości finansowych rodziców.

Pojęcie „opłaty” występuje w systemie prawnym w różnych znaczeniach. Podobnie jak podatek, opłata jest świadczeniem pieniężnym, o charakterze ustawowym, przymusowym i bezzwrotnym, jednostronnie ustalonym przez Państwo lub organ samorządu terytorialnego, na ogół za czynności określonych podmiotów podejmowane w zakresie ich właściwości. W odróżnieniu od podatku opłata ma charakter odpłatny, gdyż ponoszący ją podmiot, w zamian za jej uiszczenie, otrzymuje indywidualne świadczenie (korzyść). W piśmiennictwie wskazuje się, że w zakresie relacji zachodzących pomiędzy opłatą a świadczeniem za nią uzyskiwanym można wyróżnić trzy rozwiązania. W pierwszym przypadku świadczenie wzajemne jest równe co do wartości świadczeniu pieniężnemu (opłacie). Jest to klasyczna „opłata”, gdyż występuje w niej pełna ekwiwalentność. W drugim przypadku brak jest pełnej ekwiwalentności, gdyż świadczenie wzajemne jedynie w części odpowiada świadczeniu pieniężnemu (opłacie). W trzecim przypadku świadczenie wzajemne w ogóle nie występuje, dlatego mimo określenia „opłata” w rzeczywistości mamy do czynienia z klasycznym podatkiem (por. M. Chudzik, Wielka encyklopedia prawa, wydanie drugie, Warszawa 2005, s. 567).

Analizując znaczenie, w jakim użyto zwrotu „opłata” w treści art. 14 ust. 5 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, bez przeprowadzania dowodu należy odrzucić rozumienie opłaty jako należności tożsamej z podatkiem. Należy również odrzucić rozumienie zakładające, że wysokość opłaty wnoszonej za usługi

przedszkola może przewyższać wartość świadczenia wzajemnego oferowanego przez przedszkole (brak ekwiwalentności świadczeń). Taka interpretacja dopuszczałaby partycypację rodziców (opiekunów) dziecka w kosztach działania przedszkola, tożsamych z wartością nakładów rzeczowych i osobowych poniesionych w celu wykonania określonego świadczenia. Wskazany zakaz wynika z faktu, że zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli należy do zadań własnych gminy (art. 5 ust 5 ustawy o systemie oświaty). Zadania własne są wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, w sposób samodzielny i z własnych środków. Oznacza to, że opłaty ustalone w uchwale rady gminy podjętej na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty nie mogą prowadzić do przeniesienia na rodziców dzieci korzystających ze świadczeń przedszkoli publicznych kosztów, które na podstawie przepisów zobowiązana jest ponieść gmina jako organ prowadzący przedszkole. W konsekwencji, opłaty nie można kalkulować w taki sposób, aby pokrywały one wszystkie koszty funkcjonowania przedszkola, gdyż czyniłoby to fikcją obowiązek zapewnienia bezpłatnej nauki, wychowania i opieki przez 5 godzin na dobę. Wskazana zasada nie jest, rzecz jasna, tożsama z zakazem uwzględnienia w kalkulacji wysokości opłaty za świadczenia przedszkoli określonych kosztów utrzymania budynku, wyposażenia, wynagrodzenia pracowników, itp.

Powyższe prowadzi do wniosku, że u podstaw ustalania wysokości opłaty za świadczenia udzielane przez publiczne przedszkola w czasie przekraczającym ustawowe minimum podczas którego świadczenia są realizowane bezpłatnie, powinna leżeć zasada ekwiwalentności. Należy przy tym zgodzić się ze stanowiskiem skargi, że uchwała powinna wskazywać za jakie świadczenia opłata jest pobierana, a zadość powyższemu nie czyni wprowadzenie jednej, stałej opłaty za „wszystkie usługi łącznie”. Sposób ustalenia opłaty powinien być oparty na kalkulacji ekonomicznej wraz ze stosownym uzasadnieniem naliczania określonych opłat w zależności od rodzaju i jakości oferowanych za nie świadczeń, tak aby było wiadomo z czego wynika konkretna kwota. Wymogów tych nie spełnia zakwestionowane w skardze uregulowanie § 2 uchwały, ani też wyjaśnienie w sprawie sposobu wyliczenia opłaty złożone przez Gminę. Określenie wysokości opłaty, jako stałej, bez względu na charakter, rodzaj i jakość świadczonych czynności (dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze – które wymagają różnego stopnia zaangażowania udziału i aktywności nauczycieli) oraz powiązanie opłaty z faktem „pobytu” dziecka w przedszkolu, a nie z faktem rzeczywistego korzystania przezeń ze świadczenia nie pozwala na kontrolę, czy odpłatność ta jest adekwatna do rzeczywistych kosztów zajęć i czy realizuje zasadę ekwiwalentności.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 147 § 1 i Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stwierdzono nieważność § 2 zaskarżonej uchwały, a na podstawie art. 152 powołanej ustawy orzeczono w przedmiocie jej wykonalności.

Skarżący nie wykazał, na czym polega bezprawność innych postanowień uchwały. Analiza postanowienia § 1 zaskarżonej uchwały nie pozostawia wątpliwości, że w czasie 5 godzin bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu są realizowane świadczenia opiekuńczo-wychowawcze mieszczące się w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego. W ramach podstawy programowej wychowania przedszkolnego mieści się obowiązkowy zestaw celów i treści nauczania, w tym umiejętności opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego oraz zadania wychowawcze szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego i w programach nauczania (art. 3 pkt 13 ustawy o systemie oświaty). Cele i treści podstawy programowej są realizowane przez przedszkola na podstawie wybranego przez każde z nich programu wychowania przedszkolnego. Regulacja ta stanowi zatem wypełnienie dorozumianej woli ustawodawcy co do sposobu wykorzystania czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz rodzaju oferowanych mu w tym czasie świadczeń.

Nie jest również zasadny zarzut, że w § 3 zaskarżonej uchwały rada gminy nie posiadając do tego podstawy prawnej scedowała na rzecz innych podmiotów własne uprawnienie do określania, co wchodzi w skład odpłatnych świadczeń oraz, że zawarcie takiego unormowania jest sprzeczne z delegacją ustawową wynikającą z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Przepis art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty stanowi, że organ prowadzący ustala wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkole publiczne w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2. Abstrahując od sygnalizowanej przez Sąd wadliwości techniki ustalania opłaty za świadczenia realizowane w czasie płatnym (brak konkretyzacji świadczeń, za jakie opłata jest pobierana) wskazać należy, że gmina nie scedowała na inne podmioty samego prawa ustalania wysokości opłaty. Z treści § 3 uchwały bezspornie wynika, że przedmiotem umowy cywilnej między stronami jest wyłącznie ustalenie „zakresu” świadczeń, które mają być oferowane dzieciom w czasie przekraczającym pięciogodzinny wymiar ustalony

dla podstawy programowej. Chodzi tu zatem o sam wybór konkretnych zajęć dla dzieci, np. rytmiki, gimnastyki, nauki języka obcego, i in., ale na zasadach odpłatności ustalonych w autorytatywny sposób w uchwale.

Skarżący nie wykazał także na czym polega wadliwość § 4 stanowiącego, że opłata jest uiszczana na rzecz przedszkola, do którego uczęszcza dziecko, a także przepisu derogacyjnego i przepisów technicznych zamieszczonych w końcowej części uchwały.

Z tego względu skarga w pozostałej części podlegała oddaleniu (pkt II sentencji wyroku).